

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Winter Ferenc

Cím:

KAKAS LEVELE A 170 ÉVRŐL

Forrás:

Hecker

1954. X. 21.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztálvozás

Tárgy:

384. 35

Hely:

Idő:

1954.

Személy:

Helyszám:

Hát bizony megöregedtünk. 170 esztendő nagy idő, szép idő. De szerencse, hogy csak a falak öregedtek meg, a börtük zakatoló élet friss, fiatalos.

Ez jutott eszembe, mikor mult vasárnap este befejeztem kedves Győri barátom értékes könyvében a kapirgálást. Jó könyv, hasznos könyv. Sok minden van benne, ami 170 év alatt történt. El is dugom a csipkelődő csőrömet és sarkantyúmat összeverve gratulálók Győri Györgynek.

De mégis álljunk egy pillanatra. Nem lenne Kakas Kázmér a nevem, ha ebben a történelmi 170 esztendőben is nem kezdenék egy kissé kapirgálni, csak úgy a magam szakállára.

Régi történeteket sikerült előkaparnom, még hozzá Ujj Gyula etotárs emlékeiből. Festékkonyhai történeteket, melyeken annakidején a munkások nevettek, de a gyár vezetői paprika-pirosra vált homlokuk bosszankodtak és különböző nyelven szűkakat szórtak.

A 30-as években történt — meséli Ujj etotárs — a festékkonyhán egy szép napon feltűnt egy holland vegyész. Nagy pénzért hozatták Goldbergerék. Körültáncolták, ajnározták, majd hogy virágot nem szórtak lábái alá. Nagy hírnevet lengetett maga körül. Még villát is béreltek részére a Rózsadombon. Féléves szerződést kötöttek vele és potom havi 600 pengő fizetésben állapodtak meg. A hollandus feladata nem volt kisebb, mint új festékeket kellett bevezetnie a festékkonyhán.

A mi emberünk naphosszat sürgött-forogott. Mi csendesen figyeltük a fejleményeket. Egy-egy fajta festékből 10—15 kg-okat készítet. Minden nagyon szép volt, minden nagyon jó.

csak azt volt a feltűnő, hogy ezek a festékek sohasem kerültek felhasználásra. Mikor elkészült már vagy 120—150 dézsa festék, megnyitak a kanális jedői és a Duna halai gyönyörködhettek a színorgiákban.

Három hónap után, ahogy jött, úgy el is tűnt a mi hollandusunk. Goldbergerék megúnták az „eredményes” munkáját és útilaput kötöttek a talpa alá.

Történt mindez abban az időben, mikor kiváló szaktudású magyar mérnökök havi 80—100 pengőért dolgoztak a gyárban.

De ha már a festékeknél tartunk, el kell mondanom még egy festékhistoriát.

Ha jól emlékszem, 1934-et írtunk. Szépen jöt-

tek a Crepe de Chine-megrendelések a gyárnak. Dagasztotta a búsás profitot. Természetesen mindent megtettek a gyár vezetői a hön szerelt Crepe de Chine érdekében.

Egy alkalommal nagyon sürgős rendelés volt. A vezetőség meghányta-vetette a dolgot, de ekkor sült ki, hogy egy narancsszínű festék hiányzik a nyomáshoz. Mozgósítottak mindenkit a festék beszerzésére, de se égen, se földön nem volt kapható az országban. A szállítási határidő pedig szép csöndesen a gyár körmére égett.

Mit volt mit tenni, grammra kiszámították a szükséges festékmennyiséget, táviratoztak Berlinbe, az I. G. Farben-nek. Kerül, amibe kerül, küldjék repülőgépen a festéket. A válasz sem váratott sokáig. Elindult a repülőgép a várva-várt festékkel.

A hengernyomóban bekészítették a hengereket a nyomógépbe, az áru is izgatottan várakozott a balkán. Szóval mindenki ugrásra készen állt, várva a nagy pillanatot.

Goldberger Leó saját személykocsiját küldte a repülőterre. A kocsi párnáira, a nagy „vezér” ülőhelyére beemelték az uborkásüvegben löttyögő festéket, melyet gondos kezek Berlinben jagyapomba bugyoláltak, sőt még körül is deszkázták, jaj, csak baj ne éje.

Csengett a telefon a festékkonyhán. A porta örömtől sugárzó arccal jelentette: Megjött!!!

Egy Farkas nevű dolgozót küldtek ki a kapuba a szállítmányért. A mi Farkasunknak úgy látszik megremegett keze-lába ettől a nagy megtiszteltetéstől, mert alig hogy kézbe vette az üveget, csörömpölés verte fel az utca csendjét. A Kiskorona utca kövezetét pedig narancsszínűre festette a kiömlő folyadék.

A színhatást pár pillanat múlva hangaláfestés követte. Az üvöltő kórus magva-ül és németül hallatta hangját, melynek végső akkordjai szegény Farkasunk már munkakönyvvel a kezében az utcán hallgathatta.

Ezeket a történeteket csak azért kapartam ki, hogy lássák hogy volt ezelőtt, és mennyire másképp van ma. Ne gondolja senki, hogy most nincsenek olyan dolgozók, akiket kapirgá'nom kell, de ezek egészen más természetűek. Megígérem, hogy hasonló históriákból a legközelebb is átnyujtok egy csokorral. Most sietnem kell, mert én is üdvözölni akarom gyárunk kiváló dolgozóit, akik kitüntetésben részesültek a 170. éves jubileum alkalmából.

WINTER FERENC